

TABACAKAKA NI BULA

IVAKASALA RARABA BALETA NA COVID-19

Me yacova mai na ika 16 ni Maji ese bera ni dua na kisi ni COVID-19 e Viti.

Sa vakayacora oti na Tabacakacaka ni Bula e 46 na vakadidike vei ira e siqemi ni tauvi ira tiko na COVID-19 e Viti – e kunei ni sega ni dua e tauvi koya dina. E 27 ba vakadidike oqo e caka ga e na noda vanua ena dola ni vale ni vakadidike ni matetaka e Viti e Suva ena macawa sa oti.

Na kena sotavi totolo ka vakatikitiki totolo ma matetaka oqo sa ki ni noda taqomaki mai kina. Baleta ni ivakatakilakila ni matetaka oqo na COVID-19 e tautauvata kei na veimatetaka tale eso (oka kina na batabata kei na bi ni ucu), e vakabautai ni toso tiko na gauna ena vaqavai ira tale e levu na tamata na Tabacakacaka ni Bula me kila na itukutuku ni nodra veilakoyaki kei na ivakatakilakila e veiwekani kei na COVID-19.

E kaya na WHO ni sa vakadeitaki e 153,648 na kisi ni tauvi COVID-19 kara sa mate kina e 5746 ena 146 na vanua e vuravura.

Na noda cakacaka vata e sala vinaka duadua ni kena valuti na matetaka oqo na COVID-19 e Viti.

E se dei tikoga na vakatatabu ni nodra curu vanua mai na lesu mai Italy, Ceva kei Korea, kei Jaina sa vakaukauwataki talega na nodra dikevi na vulagi ena noda rara ni waqavuka.

Sa lalawataki tiko me dabe na thermal scanners ena noda rara ni waqavuka. Sa kacivaka talega na turaga na Paraiminisita na nodra sa vakatabui na waqa ni saravanua mera mai kele ena noda vanua. Sa tabu talega na nodra mai tiko ena soqo e Viti na vulagi mai vanuatani.

Sa vakatabui talega na Minisita, cakacaka vakamatanitu, Vunivola Tudei, kei ira na veitabana lelevu mera gole ki vavalagi vakavo ga ena kisi bibi eso.

Sa koni vakauqeti talega na lewenivanua e Viti moni se kua mada ni gole ki vavalagi. Kevaka oni dig-itaka moni gole ki valagi, ena rawa ni o kau vakatikitiki me 14 na siga kevaka o lesu mai ena vanua vakatabui veitalia kevaka e sega ni kune vei ikoa na ivakatakilakila ni mate oya na COVID-19. Qoka sara vakamura kece tiko na lesu mai Viti mai na veivanua vakatabui.

Ena qai dau dikevi tale tiko na tikina oqo ni toso tiko na mate qoka e vuravura.

Sa tiko na vanua era na dau vakatikitiki kina na lewenivanua e Viti me vaka na valenibula mai Navua me baleta na iwasese e loma, na valenibula mai Nadi me baleta na muaira, kei na valenibula mai Labasa me baleta na vualiku.

Ni toso tiko na vakadidike sana rawa nu levu cake na vanua me vakatikitiki kina na lewenivanua.

E dina ni se bera ni dua na kisi ni matetaka oqo e na noda vanua, ia sa via gauna vinaka oqo meda sa tekivu veisautaka kina na noda bula e veisiga me vukea noda taqomaki keda.

Na ka bibi duadua meda dau savata na ligada ena sovu kei na wai vakawasoma. Na wai kei na sovu erau vakamatea na COVID-19. E 20 walega na sekodi eda vakayacora kina ka sa rawa ni o vakabula kina e dua na bula.

Sa sasonu vei keda na lewenivanua e Viti meda lako laivi mai na so beka na ivakarau sa matau tu vei keda me vaka na lululu, na veimokomoko, na taki vata se gunu yaqona vata ena dua na bilo.

Sa gadrevi talega moni kua ni tara na matamuni ka moni kerei talega na lewenivanua moni kua ni wasea vata na itukutuku e vuka voli.

E na tukuni yani vei kemuni na gauna esa kunei kina e dua na kisi ni matetaka oqo ena noda vanua.

Ni vakayagataka na sala ni tukutuku ni MHMS website (<http://www.health.gov.fj/>) or official Facebook page, or the WHO website (www.who.int).

Kevaka o lesu mai ena dua na vanua e veitauvi tu kina na COVID-19 ena loma ni 14 na siga ka vaka e katakakata mai na yagomu se vaka e tauvi iko na matetaka ni qiri sara kina dua vei ira na naba oqo.

Kevaka o via raica e dua na vuniwai ni qiri sara ena naba era sa toka oqori era ni bera ni o siko yani me tarova na kena rawa ni dewa tale kivua e dua tale.

- Wasewase e loma 2219905
- Tokalau 2219906
- Ra 2219907
- Vualiku 2219908